

PRIPOROČILA

PRIPOROČILO SVETA

z dne 13. julija 2010

o širših smernicah ekonomskih politik držav članic in Unije

(2010/410/EU)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 121(2) Pogodbe,

ob upoštevanju priporočila Evropske komisije,

ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Na podlagi Pogodbe morajo države članice svoje ekonomske politike obravnavati kot zadevo skupnega pomena in jih usklajevati v okviru Sveta. Evropska unija je skladno z določbami Pogodbe razvila in začela izvajati instrumente za usklajevanje fiskalne politike (Pakt za stabilnost in rast) in makro-strukturnih politik.
- (2) V Pogodbi je določeno, da mora Svet sprejeti smernice za zaposlovanje in širše smernice ekonomskih politik, s katerimi usmerja politike držav članic.
- (3) Lizbonska strategija, ki je bila uvedena leta 2000, temelji na ugotovitvi, da mora Evropska unija glede na svetovno konkurenco, tehnološke spremembe, okoljske izzive in staranje prebivalstva povečati zaposlenost, produktivnost in konkurenčnost ter obenem okrepiti socialno kohezijo. Lizbonska strategija je dobila nov zagon leta 2005 po vmesnem pregledu, ki je večji poudarek dal rasti ter novim in boljšim delovnim mestom.
- (4) Lizbonska strategija za rast in delovna mesta je pripomogla k oblikovanju soglasja o širši usmerjenosti ekonomskih politik Unije in njenih politik zaposlovanja. V okviru strategije je Svet leta 2005 ⁽¹⁾ sprejel širše smernice ekonomskih politik in smernice za zaposlovanje ter jih leta 2008 ⁽²⁾ pregledal. Teh 24 smernic je osnova

nacionalnih programov reform, v njih pa so opisane najpomembnejše prednostne naloge reform na področjih makroekonomije, mikroekonomije in trga dela za celotno Unijo. Vendar izkušnje kažejo, da prednostne naloge v smernicah niso bile dovolj jasno določene in da bi lahko bile med seboj bolj povezane. To je omejilo njihov vpliv na oblikovanje politik na nacionalni ravni.

- (5) Finančna in gospodarska kriza, ki se je začela leta 2008, je povzročila izgube znatnega števila delovnih mest in padec potencialnih rezultatov ter izrazito poslabšanje javnih financ. Vendar je Evropski načrt za oživitve gospodarstva ⁽³⁾ pomagal državam članicam pri spopadanju s krizo, deloma z usklajeno fiskalno spodbudo, saj je bil euro temelj makroekonomske stabilnosti. Kriza je torej pokazala, da lahko boljše in učinkovito usklajevanje ekonomskih politik na ravni Unije prinese znatne rezultate. V krizi se je izpostavila tudi tesna medsebojna povezanost med gospodarstvi in trgi dela držav članic.
- (6) Komisija je predlagala, da se za naslednje desetletje oblikuje nova strategija – strategija Evropa 2020 ⁽⁴⁾, ki bo Uniji omogočala, da bo po krizi še močnejša ter da bo svoje gospodarstvo usmerila v pametno, trajnostno in vključujočo rast. Pet krovnih ciljev, navedenih pod ustreznimi smernicami, predstavlja skupne cilje, na katerih temelji ukrepanje držav članic, ob upoštevanju njihovega izhodiščnega položaja in nacionalnih okoliščin, in ukrepanje Unije. Države članice bi si morale kar najbolj prizadevati za doseganje nacionalnih ciljev in odpravo ovir, ki omejujejo rast.
- (7) Države članice bi morale kot del celovitih „izhodnih strategij“ iz gospodarske krize izvesti ambiciozne programe reform, s katerimi bi zagotovile makroekonomsko stabilnost in vzdržnost javnih financ, izboljšale konkurenčnost in zmanjšale makroekonomska neravnovesja ter povečale učinkovitost trga dela. Ko bo okrevanje gospodarstva zagotovljeno, bi bilo treba po potrebi usklajeno umakniti začasne ukrepe, ki so bili uvedeni kot odziv na krizo. Ukinjanje fiskalnih spodbud bi bilo treba izvajati in usklajevati v okviru Pakta za stabilnost in rast.

⁽¹⁾ COM(2005) 141.

⁽²⁾ COM(2007) 803.

⁽³⁾ COM(2009) 615, 19.11.2009.

⁽⁴⁾ COM(2010) 2020, 3.3.2010.

- (8) Države članice in Evropska unija bi morale v okviru strategije Evropa 2020 izvajati reforme, namenjene „pametni rasti“, tj. rasti, ki temelji na znanju in inovacijah. Reforme bi morale imeti za cilj izboljšati kakovost izobraževanja in zagotavljati njegovo dostopnost za vse, okrepiti raziskovalne dejavnosti in povečati poslovne rezultate ter nadalje izboljšati regulativni okvir, da bi se spodbudile inovacije in prenos znanja po vsej Uniji. Pospesevati bi morale podjetništvo in morale bi pomagati pretvoriti ustvarjalne zamisli v inovativne proizvode, storitve in postopke, ki lahko ustvarijo rast, kakovostna delovna mesta, teritorialno, ekonomsko in socialno kohezijo, ter pomagale pri učinkovitejšem reševanju evropskih in svetovnih družbenih izzivov. V tem okviru je bistveno čim bolj izkoristiti informacijske in komunikacijske tehnologije.
- (9) Unija in države članice bi se morale pri svojih politikah, tudi s pomočjo programov reform, usmeriti k „trajnostni rasti“. Trajnostna rast pomeni prekinitev povezanosti med gospodarsko rastjo in uporabo virov, izgradnjo trajnostnega in konkurenčnega gospodarstva, ki gospodarno izkorišča energijo in vire, pravično porazdelitev stroškov in koristi ter izkoriščanje vodilne vloge Evrope v tekmi za razvoj novih procesov in tehnologij, vključno z zelenimi tehnologijami. Države članice in Unija bi morale z izvajanjem potrebnih reform zmanjšati emisije toplogrednih plinov in učinkovito uporabljati vire, kar bo pripomoglo tudi k preprečevanju degradacije okolja in izgube biotske raznovrstnosti. Poleg tega bi morale izboljšati poslovno okolje, spodbujati ustvarjanje „zelenih delovnih mest“ in podjetjem pomagati, da posodobijo svojo industrijsko osnovo.
- (10) Politike programov reform Unije in držav članic bi bilo treba nazadnje usmeriti tudi k „vključujoči rasti“. Vključujoča rast pomeni ustvarjanje bolj povezane družbe, v kateri bi ljudje znali predvidevati spremembe in jih obvladovati ter bi tako dejavno sodelovali v družbi in gospodarstvu. Z reformami bi morale države članice torej zagotoviti, da bi imeli vsi ljudje dostop in priložnosti v vseh svojih življenjskih obdobjih, ter tako z odpravo ovir za udeležbo na trgu dela, zlasti za ženske, starejše delavce, mlade, invalide in zakonite priseljence, zmanjšati revščino in socialno izključenost.
- V vseh teh politikah bi morale upoštevati vidik spola. Poskrbeti bi morale tudi, da bi koristi gospodarske rasti občutili vsi državljani in vse regije. Zato bi se morale države članice v svojih programih reform osredotočiti predvsem na zagotavljanje učinkovitega delovanja trgov dela z vlaganjem v uspešen prehod, razvijanje ustreznih znanj in spretnosti, izboljšanje kakovosti delovnih mest ter reševanje problemov segmentacije, strukturne brezposelnosti in nedejavnosti, obenem pa zagotoviti ustrezno in trajnostno socialno varstvo in dejavno vključevanje za zmanjšanje revščine ter pri tem spoštovati tudi dogovorjena načela fiskalne konsolidacije.
- (11) Pomembno bi bilo, da bi države članice in Unija nadaljevale in povečale svoja prizadevanja za nadaljnje izboljšanje regulativnega okvira, zlasti za evropska podjetja. Z okrepitevijo svojih instrumentov pametnih predpisov bi morale države članice in Unija zagotoviti dobro oblikovano in sorazmerno zakonodajo, ki se bo redno pregledovala in ne bo povzročala nepotrebnih bremen. Doseganje ciljev glede zmanjšanja upravnih obremenitev je še vedno prednostna naloga.
- (12) Strukturne reforme Unije in držav članic lahko učinkovito prispevajo k rasti in delovnim mestom, če spodbujajo konkurenčnost Unije v svetovnem gospodarstvu, prinašajo nove priložnosti za evropske izvoznike ter zagotavljajo konkurenčen dostop do uvoza pomembnih dobrin. Zato bi bilo treba upoštevati zunanji vpliv reform na področju konkurenčnosti ter tako spodbujati evropsko rast in udeležbo na odprtih in poštenih trgih po vsem svetu.
- (13) Strategijo Evropa 2020 je treba podpreti z integriranim naborom evropskih in nacionalnih politik, ki bi jih morale države članice in Unija v celoti in približno enako hitro izvajati, da se dosežejo pozitivni posredni učinki usklajenih strukturnih reform in bolj dosleden prispevek evropskih politik k ciljem strategije, ob upoštevanju izhodiščnih položajev držav članic.
- (14) Čeprav so te smernice naslovljene na države članice in Evropsko unijo, pa bi bilo treba strategijo Evropa 2020 izvajati v partnerstvu z vsemi nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi ter ob tesnem sodelovanju s parlamenti, socialnimi partnerji in predstavniki civilne družbe, ki naj prispevajo k pripravi in izvajanju nacionalnih programov reform ter k splošnemu obveščanju o strategiji.
- (15) Strategija Evropa 2020 je podprta z manjšim sklopom smernic, ki nadomešča prejšnji sklop 24 smernic ter skladno obravnava vprašanja zaposlovanja in širših ekonomskih politik. Smernice ekonomskih politik držav članic in Unije, priložene temu priporočilu, so neločljivo povezane z ustreznimi smernicami za politike zaposlovanja. Skupaj pa tvorijo „integrirane smernice Evropa 2020“.

- (16) Te nove integrirane smernice so usklajene s sklepi Evropskega sveta. Smernice dajejo natančna navodila državam članicam za oblikovanje nacionalnih programov reform in izvajanje reform, pri čemer upoštevajo njihovo medsebojno povezanost ter skladnost s Paktom za stabilnost in rast. So podlaga za vsako priporočilo, pripravljeno za posamezno državo, ki ga lahko Svet naslovi na države članice, v primeru širših smernic ekonomskih politik pa tudi za opozorila glede politik, ki jih lahko izda Komisija ob nezadostnem naknadnem spremljanju zadevnega priporočila za posamezno državo.
- (17) Te smernice se do leta 2014 ne bi smele spreminjati, da bi se osredotočili na njihovo izvajanje –

SPREJEL NASLEDNJE PRIPOROČILO:

1. Države članice in po potrebi Evropska unija bi morale v svojih ekonomskih politikah upoštevati smernice iz Priloge.
2. Države članice bi morale oblikovati nacionalne programe reform, skladne s cilji iz „integriranih smernic Evropa 2020“.

V Bruslju, 13. julija 2010

Za Svet
Predsednik
D. REYNERS

PRILOGA

Širše smernice za ekonomske politike držav članic in Unije

Smernica 1: Zagotavljanje kakovosti in vzdržnosti javnih financ

Države članice bi morale odločno izvajati strategije za konsolidacijo proračuna na podlagi Pakta za stabilnost in rast (PSR) ter zlasti upoštevati priporočila, naslovljena na države članice v skladu s postopkom v zvezi s čezmernim primanjkljajem in/ali v skladu z memorandummi o soglasju, če gre za podporo plačilne bilance. Države članice bi morale zlasti doseči konsolidacijo v skladu s priporočili Sveta in izpolniti svoje srednjeročne cilje v skladu s PSR. Brez poseganja v pravni okvir PSR to pomeni, da mora večina držav članic doseči konsolidacijo, ki bo v strukturnem smislu močno presegala referenčni prag 0,5 % bruto domačega proizvoda (BDP) na leto, dokler ne bo začel delež dolga enakomerno upadati. Fiskalna konsolidacija bi se morala začeti najpozneje leta 2011, v nekaterih državah, kjer gospodarske okoliščine to omogočajo, pa še prej, če bodo napovedi Komisije še naprej kazale, da se okrevanje krepi in postaja samozadostno.

Države članice bi se morale pri oblikovanju in izvajanju strategij za konsolidacijo proračuna osredotočiti na omejevanje odhodkov in dati prednost postavkam izdatkov, ki pospešujejo rast, na primer na področjih izobraževanja, znanja in spretnosti ter zaposljivosti, raziskav in razvoja (R&R) ter inovacij in naložb v omrežja, ki pozitivno vplivajo na produktivnost, po potrebi npr. v hitri internet, energetske in prometne povezave ter infrastrukturo. Morebitno nujno zvišanje davkov bi bilo treba po možnosti izvesti v povezavi z ukrepi za vzpostavitev davčnih sistemov, ki bodo bolj naklonjeni zaposlovanju, okolju in rasti, npr. s prenosom davčnega bremena na okolju škodljive dejavnosti. Sistemi davkov in koristi bi morali zagotoviti boljše spodbude za finančno privlačnost dela.

Države članice bi morale poleg tega okrepiti nacionalne proračunske okvire, povečati kakovost javne porabe in izboljšati vzdržnost javnih financ, pri čemer bi si morale prizadevati predvsem za odločno zmanjšanje dolga, reformo javne porabe, povezane s staranjem prebivalstva, kot je poraba za pokojnine in zdravstvo, ter politike, ki prispevajo k dvigu zaposlenosti in dejanske starostne meje za upokožitev, da bi tako zagotovile finančno vzdržnost javne porabe, povezane s staranjem prebivalstva, in sistemov socialnega varstva.

Proračunska učinkovitost in kakovost javnih financ sta pomembni tudi na ravni Unije.

Smernica 2: Odprava makroekonomskih neravnovesij

Države članice bi si morale prizadevati za odpravo nevdržnih makroekonomskih neravnovesij, ki so zlasti posledica razvoja dogodkov v zvezi s tekočimi računi, kapitalskimi trgi ter bilancami stanja v sektorju gospodinjstev in v gospodarskem sektorju. Države članice z velikimi neravnovesji v tekočem računu, ki izvirajo iz nenehnega pomanjkanja konkurenčnosti ali so posledica drugih razlogov, bi morale temeljne vzroke začeti odpravljati npr. z ukrepanjem na področjih fiskalne politike, razvoja plač, strukturnih reform v zvezi s trgi proizvodov in finančnih storitev (vključno s pretokom kapitala, ki povečuje produktivnost), trga dela (skladno s smernicami za zaposlovanje) ali na katerem koli drugem zadevnem področju politike. Pri tem bi morale države članice spodbujati ustrezne okvirne pogoje za sisteme pogajanj o plačah in za razvoj stroškov dela, ki bi bil skladen s stabilnostjo cen, srednjeročnimi trendi produktivnosti in potrebo po zmanjšanju makroekonomskih neravnovesij. Ustrezno določanje plač v javnem sektorju, kadar je to potrebno, bi bilo treba razumeti kot pomembno znamenje za spodbuditev zmernosti plač v zasebnem sektorju v skladu s potrebo po izboljšanju konkurenčnosti. V okvirih določanja plač, vključno z minimalnimi plačami, bi bilo treba predvideti postopke oblikovanja plač, ki upoštevajo različna znanja in spretnosti ter pogoje na lokalnem trgu dela, pa tudi velika odstopanja glede gospodarske uspešnosti posameznih regij, sektorjev in podjetij znotraj ene države. Socialna partnerstva imajo pri tem pomembno vlogo. Države članice z velikimi presežki na tekočem računu bi morale sprejeti ukrepe za izvajanje strukturnih reform, ki prispevajo h krepitvi potencialne rasti in s tem podpirajo tudi domače povpraševanje. Odprava makroekonomskih neravnovesij, tudi med državami članicami, bi pripomogla tudi k večji ekonomski koheziji.

Smernica 3: Zmanjšanje neravnovesij v euroobmočju

Države članice euroobmočja bi morale obravnavati velika in vztrajna odstopanja na področju tekočih računov ter druga makroekonomska neravnovesja kot zadevo skupnega pomena in po potrebi sprejeti nujne ukrepe za zmanjšanje teh neravnovesij. Ukrepanje je potrebno v vseh državah članicah euroobmočja, vendar se narava, pomembnost in nujnost izzivov tega področja politike med zadevnimi državami znatno razlikujejo. Glede na šibkosti in velik obseg potrebne prilagoditve je nujnost političnega ukrepanja zlasti pereča v državah članicah, v katerih se vztrajno pojavljajo veliki

primanjkljaji tekočega računa in občutna izguba konkurenčnosti. Te države bi morale doseči znatno trajno zmanjšanje primanjkljaja tekočega računa. Te države članice euroobmočja bi si morale prizadevati tudi za zmanjšanje stroškov dela na enoto, pri čemer bi morale upoštevati razvoj produktivnosti na ravni regij, panog in podjetij, ter okrepiti konkurenco na proizvodnih trgih. Države članice euroobmočja z velikimi presežki na tekočem računu bi morale sprejeti ukrepe za izvajanje strukturnih reform, ki prispevajo h krepitvi potencialne rasti in s tem podpirajo tudi domače povpraševanje. Podobno bi morale države članice euroobmočja ukrepati tudi glede vseh drugih makroekonomskih neravnovesij, kot sta kopičenje prekomernega zasebnega dolga in razlike pri inflaciji. Institucionalne ovire za prožno prilagoditev cen in plač tržnim pogojem bi bilo treba odstraniti. Makroekonomska neravnovesja bi bilo treba pozorno spremljati v okviru Euroskupine, ki bi morala po potrebi predlagati sanacijske ukrepe.

Smernica 4: Zagotavljanje čim večje podpore za raziskave in razvoj ter inovacije, krepitev trikotnika znanja in sprostitve potenciala digitalnega gospodarstva

Države članice bi morale pregledati nacionalne (in regionalne) sisteme za raziskave in razvoj ter inovacije, da se zagotovijo učinkoviti in ustrezni okvirni pogoji za javne naložbe v okviru strategij za konsolidacijo proračuna na podlagi Pakta za stabilnost in rast (smernica 1), ter jih usmeriti v doseganje večje rasti, pri tem pa po potrebi in na stroškovno učinkovit način obravnavati glavne družbene izzive (vključno z energetiko, učinkovito rabo virov, podnebnimi spremembami, biotsko raznovrstnostjo, socialno in teritorialno kohezijo, staranjem prebivalstva, zdravjem in varnostjo). Javne naložbe bi se zlasti morale uporabljati kot vzvod za zasebno financiranje raziskav in razvoja. Reforme bi morale spodbujati odličnost in pametno specializacijo, znanstveno integriteto, sodelovanje med univerzami, raziskovalnimi inštituti ter akterji iz javnega, zasebnega in tretjega sektorja na domači in mednarodni ravni ter zagotoviti razvoj infrastruktur in omrežij, ki omogočajo širjenje znanja. Izboljšati bi bilo treba upravljanje raziskovalnih institucij, da bi bili nacionalni raziskovalni sistemi stroškovno učinkovitejši in produktivnejši. Zato bi bilo treba posodobiti univerzitetne raziskave, razviti infrastrukture svetovnega razreda in omogočiti dostop do njih ter spodbujati privlačne poklicne možnosti in mobilnost raziskovalcev in študentov. Prilagoditi in poenostaviti bi bilo treba financiranje in sheme javnih naročil, da bi se po potrebi omogočilo lažje čezmejno sodelovanje, prenos znanja in konkurenca, ki temelji na uspešnosti, tako da bi se izkoristile sinergije in dosegala večja vrednost.

Politike držav članic na področju raziskav in razvoja ter inovacij bi morale neposredno obravnavati priložnosti in izzive na nacionalni ravni ter upoštevati okvir Unije, da bi se okrepile priložnosti za združevanje javnih in zasebnih virov na tistih področjih, na katerih Unija prinaša dodano vrednost, ter raziskale sinergije s sredstvi Unije, s čimer bi se dosegel zadosten obseg ter preprečila razdrobljenost. Države članice in Unija bi morale inovacije vključiti v vse ustrezne politike in na splošno spodbujati inovativnost (vključno z netehnološkimi inovacijami). Zaradi spodbujanja zasebnih naložb v raziskave in inovacije bi morale države članice in Unija izboljšati okvirne pogoje – zlasti v zvezi s poslovnim okoljem, konkurenčnimi in odprtimi trgi ter velikim gospodarskim potencialom kulturnega in ustvarjalnega sektorja – ter po potrebi združevati stroškovno učinkovite fiskalne spodbude, odvisne od manevrskega prostora vsake države članice na tem področju, in druge finančne instrumente z ukrepi, ki omogočajo lažji dostop do zasebnega financiranja (vključno s tveganim kapitalom) in poenostavljajo dostop za MSP, spodbujajo povpraševanje, predvsem na področju ekoloških inovacij (po potrebi prek zelenih javnih naročil in medoperabilnih standardov), spodbujajo trge in predpise, ki so naklonjeni inovacijam, ter zagotavljajo uspešno, cenovno ugodno in učinkovito varstvo in upravljanje intelektualne lastnine. Vse tri strani trikotnika (izobraževanje, raziskave in inovacije) bi se morale medsebojno podpirati in dopolnjevati. Države članice bi morale v skladu s smernicama 8 in 9 ljudem omogočiti, da pridobijo širši razpon znanj in spretnosti, potrebnih za inovacije vseh oblik, vključno z ekološkimi inovacijami, ter si prizadevati za zagotovitev zadostnega števila diplomantov znanstvenih, matematičnih in tehnoloških ved.

Države članice in Unija bi morale vzpostaviti ustrezne okvirne pogoje za hiter razvoj digitalnega enotnega trga s široko dostopnimi spletnimi vsebinami in storitvami. Države članice bi morale spodbujati uvajanje in razvoj hitrega interneta kot bistvenega sredstva za dostop do znanja in sodelovanje pri njegovem ustvarjanju. Javno financiranje bi moralo biti stroškovno učinkovito in usmerjeno v odpravljanje vzrokov nedelovanja trga. V politikah bi bilo treba upoštevati načelo tehnološke nevtralnosti. Države članice bi si morale z okrepljenim usklajevanjem javnih del prizadevati za zmanjšanje stroškov vzpostavitve omrežij. Države članice in Unija bi morale spodbujati razvoj in uporabo sodobnih in dostopnih spletnih storitev, med drugim z nadaljnjim razvojem e-uprave, elektronskega podpisa, e-identitete in elektronskih plačil, podpirati dejavno udeležbo v digitalni družbi, zlasti s spodbujanjem dostopa do kulturnih vsebin in storitev tudi prek medijev in digitalnega opismenjevanja, ter spodbujati ozračje varnosti in zaupanja.

Glavni cilj Evropske unije, na podlagi katerega bodo države članice določile svoje nacionalne cilje, je izboljšati pogoje za raziskave in razvoj, zlasti da bi se povečal celotni delež javnih in zasebnih vlaganj v tem sektorju na 3 % BDP do leta 2020. Komisija bo pripravila kazalnik, ki bo odražal intenzivnost raziskav in razvoja ter inovacij.

Smernica 5: Učinkovitejša raba virov in zmanjšanje toplogrednih plinov

Države članice in Unija bi morale sprejeti ukrepe, ki bi pripomogli k zmanjšanju povezanosti med gospodarsko rastjo in izkoriščanjem virov, spreminjanju okoljskih izzivov v priložnosti za rast in večji učinkovitosti izkoriščanja naravnih virov, kar bi prispevalo tudi k preprečevanju degradacije okolja in zagotavljanju biotske raznovrstnosti. Da bi se pri ustvarjanju novih poslovnih in zaposlitvenih priložnosti lahko uspešno spopadale z vse večjimi svetovnimi omejitvami količin ogljika in virov, bi morale izvesti potrebne strukturne reforme. Države članice in Unija bi si morale še naprej prizadevati za hitrejšo vzpostavitev integriranega in popolnoma delujočega notranjega energetskega trga, ki bo omogočil neoviran pretok plina in elektrike. Za zmanjšanje emisij in večjo energetsko učinkovitost bi morale države članice široko uporabljati tržne instrumente, ki podpirajo ponotranjenje zunanjih stroškov, vključno z obdavčevanjem, ter druge učinkovite podpirne instrumente, da bi zmanjšali emisije in se bolje prilagodili na podnebne spremembe, na stroškovno učinkovit način podprli trajnostno rast in delovna mesta ter učinkovito rabo virov, spodbudili uporabo obnovljivih virov energije in nizkoogljicnih tehnologij, ki so odporne na podnebne spremembe, prešli na okolju prijaznejše in medsebojno povezane vrste prevoza ter spodbudili varčevanje z energijo in ekološke inovacije. Države članice bi morale postopno odpraviti okolju škodljive subvencije in zagotoviti pošteno porazdelitev njihovih stroškov in koristi. Države članice in Unija bi morale uporabljati regulativne, neregulativne in fiskalne instrumente, kot so vseevropski standardi glede energetske učinkovitosti proizvodov in stavb, označevanje in „zelena javna naročila“, da bi spodbudile stroškovno učinkovito spremembo vzorcev proizvodnje in porabe ter recikliranje;

prešle na učinkovitejšo rabo energije in virov ter varno in trajnostno nizkoogljicno gospodarstvo, ter zagotovile razvoj bolj trajnostnega prometa ter varne in čiste proizvodnje energije, obenem pa čim bolj izkoristile evropske sinergije na tem področju in upoštevale prispevek trajnostnega kmetijstva. Države članice bi si morale odločno prizadevati za pametno, posodobljeno in medsebojno popolnoma povezano prometno in energetsko infrastrukturo ter v skladu s smernico 4 uporabljati informacijske in komunikacijske tehnologije, da se zagotovita rast produktivnosti in usklajeno izvajanje infrastrukturnih projektov ter da se podpre razvoj odprtih, konkurenčnih in integriranih trgov omrežij.

Glavni cilj Evropske unije, na podlagi katerega bodo države članice določile svoje nacionalne cilje, je do leta 2020 zmanjšati emisije toplogrednih plinov za 20 % v primerjavi z vrednostmi iz leta 1990, za 20 % povečati delež obnovljivih virov energije pri naši končni porabi energije in za 20 % povečati energetsko učinkovitost. Unija se je zavezala, da bo sprejela odločitev o 30-odstotnem zmanjšanju emisij do leta 2020 glede na vrednosti iz leta 1990, kar je njen pogojni prispevek h globalnemu in celovitemu sporazumu za obdobje po letu 2012, če se tudi druge razvite države zavežejo k primerljivemu zmanjšanju emisij in če države v razvoju ustrezno prispevajo v skladu s svojimi odgovornostmi in zmožnostmi.

Smernica 6: Izboljšanje poslovnega in potrošniškega okolja ter posodabljanje in razvoj industrijske osnove za zagotovitev popolnega delovanja notranjega trga

Države članice bi morale zagotoviti, da trgi delujejo v korist državljanov, potrošnikov in podjetij. Ob zagotavljanju varstva potrošnikov bi morale države članice in Unija uvesti predvidljive okvirne pogoje ter zagotoviti dobro delujoče, odprte in konkurenčne trge blaga in storitev. Ti ukrepi bi morali biti namenjeni zlasti krepitvi enotnega trga in sistema predpisov predvsem v finančnem sektorju, pa tudi spodbujanju enakih konkurenčnih pogojev na finančnih trgih na svetovni ravni, učinkovitemu izvajanju in uveljavljanju pravil enotnega trga in konkurence ter razvoju potrebne fizične infrastrukture, tudi zaradi zmanjševanja regionalnih razlik.

Nadgrajevati bi bilo treba tudi zunanjo razsežnost notranjega trga, da bi okrepili trgovino in naložbe. V zvezi z enotnim trgom je treba ustrezno pozornost nameniti opravljanju storitev splošnega pomena. Države članice bi morale še naprej izboljševati poslovno okolje s posodobitvijo javne uprave, izboljšanjem upravljanja podjetij, odstranitvijo preostalih ovir na notranjem trgu, odpravo nepotrebnih upravnih bremen in preprečevanjem nepotrebnih novih bremen z uporabo instrumentov pametnih predpisov, tudi z razvojem nadaljnjih medoperabilnih storitev e-vlade, odpravo davčnih ovir, podporo malim in srednjim podjetjem (MSP), izboljšanjem njihovega dostopa do enotnega trga v skladu z Aktom za mala podjetja za Evropo in načelom „misli najprej na male“, zagotavljanjem stabilnih in integriranih trgov finančnih storitev, olajševanjem dostopa do financiranja, izboljšanjem pogojev za spodbujanje dostopa do pravic intelektualne lastnine in njihovega varstva, podporo uveljavljanju MSP na mednarodni ravni in spodbujanjem podjetništva, med drugim tudi podjetništva žensk. Javna naročila bi morala spodbujati inovacije, zlasti za MSP, in podpirati prehod na gospodarstvo, ki temelji na učinkoviti rabi virov in energije (v skladu s smernico 5), obenem pa upoštevati načela odprtosti trgov, preglednosti in učinkovite konkurence.

Države članice bi morale podpirati sodobno, inovativno, razgibano, konkurenčno, nizkoogljično industrijsko osnovo, ki učinkovito izkorišča vire in energijo, in sicer deloma z omogočanjem vseh potrebnih prestrukturiranj na stroškovno učinkovit način in v popolni skladnosti s pravili Unije na področju konkurence ter drugimi zadevnimi pravili. V tem okviru bi morale države članice ponovno določiti prednostne naloge in prerazporediti sredstva Unije. Države članice bi morale tesno sodelovati z industrijo in zainteresiranimi stranmi ter si tako prizadevati, da Unija v svetovnem merilu ohrani svoj vodilni položaj in konkurenčnost na področju trajnostnega in vključujočega razvoja, zlasti s spodbujanjem družbene odgovornosti podjetij, odkrivanjem ovir ter omogočanjem sprememb.
